

Asia: VN/17113/2022

Lausuntopyyntö lakiluonnoksesta henkilötunnuksen käsittelyä koskevien säännösten täsmentämisestä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Elinkeinoelämän keskusliitto (EK) kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tietosuojalakia sekä henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annettua lakia. Esityksen tavoitteena on täsmentää henkilötunnuksen käsittelyä koskevia säännöksiä siten, ettei yksinomaan henkilötunnusta tai henkilötunnuksen ja luonnollisen henkilön nimen yhdistelmää saisi käyttää henkilöllisyyden todentamiseen.

EK katsoo esityksen taustalla vaikuttavien tavoitteiden olevan perusteltuja eikä vastusta ehdotusta. EK katsoo, että mikäli esityksessä säänneltäisiin henkilötunnuksen tunnistamiskäyttöä, tulisi lainsäädännössä pystyä riittävällä tarkkuudella kuvaamaan, milloin kyseessä on henkilön yksilöinti ja milloin tunnistaminen. Tällainen määrittely on hyvin haasteellista ja asiassa esiintyy ristiriitaisuutta myös lainvalmisteluaineistossa.

EK:n näkökulmasta tarkastelun lähtökohtana tulisi olla, että asiointitilanteessa hyödynnettävän tunnistusmenetelmän valinta edellyttää palveluntarjoajalta asiointitilanteeseen liittyvien riskien arvioimista ja riskien riittävää hallintaa. Näiden riskien tunnistamiseen ja arviointiin liittyvien mallien tuottaminen olisi tämän takia oikeasuhtaisempi ja tasapainoisempi lähtökohta kuin esimerkiksi henkilötunnuksen käytön kieltäminen tai tiettyjen tunnistustapojen määrääminen pakolliseksi.

Digi- ja väestötietoviraston tilaaman selvityksen (Digi- ja väestötietovirasto – henkilötunnuksen käyttö tunnistamisessa – loppuraportti 18.6.2021) mukaan puhelinasiointinnissa on ilmennyt joitakin

sellaisia tapauksia, joissa asiakas tunnistetaan pelkästään henkilötunnuksen avulla, esimerkiksi apteekki- sekä sosiaali- ja terveydenhuollon alalla. Syinä henkilötunnuksen käytölle ainoana asiakkaan tunnistustekijänä nähdään muun muassa helppous, matalat kustannukset, koettu luotettavuus, puuttuvat lisätiedot tai asiakkaiden valmiuksien puute ottaa vaihtoehtoisia tunnistustapoja käyttöön.

EK huomauttaa, ettei nyt ehdotetulla muutoksella ratkaista raportissa kuvattuja käytännöllisiä haasteita, vaan näiltä osin kaivattaisiin edelleen ja ehdotetun muutoksen jälkeen yhä suuremmassa määrin ohjausta siitä, miten säännöstä tulisi soveltaa ja missä tilanteissa henkilötunnuksen käyttö yksilöimisessä ja/tai tunnistamisessa on sallittua. Ehdotuksen vaarana on se, että sen soveltaminen jää epäyhtenäiseksi eikä yrityksille tosiasiallisesti tarjota riittäviä mahdollisuuksia arvioida eri yksilöinti- ja tunnistusmenetelmistä aiheutuvia riskejä ja mahdollisuuksia näiden menetelmien käyttöön.

Kunnioittavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Vuorinen Kaarle
Elinkeinoelämän keskusliitto EK